

Maa-aineslupa, Esa Luotonen, Karvia

Ympltk 12.12.2023 § 39
1335/11.02.00/2023

Valmistelija

Jaana Jyräkoski

Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta

Hakija

Esa Luotonen

39940 Kantti

Ottamisalue

Karvian kunnan Kanttin kylässä, tiloilla Pihlajaniemi 230-401-21-1 ja Torrikonneva 230-401-21-4

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 4 §:n 1 momentti

Lupaviranomainen

Maa-aineslain 7 §:n 1 momentti

Hakemuksen vireille tulo

Hakemus on tullut vireille Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunnalle 13.7.2023.

Kaavoitus ja lupatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai yleiskaavaa. Vahvistetussa Satakunnan maakuntakaavassa ottamisalue on merkitty yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeäksi ja siihen soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Maakuntakaavassa alueen itäpuoli on merkitty maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaaksi harjualueeksi, ge1. Alueen länsipuolella sijaitsee Kyrönkankaan tie, joka on Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettu valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

Ottamisalueen läheisyydessä noin 350 m länteen sekä 570 m kaakkoon sijaitsee Pohjankankaan Natura-verkoston kuuluvia alueita.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse asuinkiinteistöjä, lähin asuinrakennus sijaitsee noin 300 m etäisyydellä ja on hakijan omistuksessa.

Karvian kunnanhallitus on myöntänyt alueelle maa-ainesten ottoluvan 25.3.2013. Alueella on luvan myöntämisen jälkeen tehty kiinteistöjärjestelyjä ja osa alueesta on siirtynyt ottotoiminnan piiriin (uusi lupa 26.10.2022). Nyt hakemuksen kohteena olevalla alueella ei ottotoimintaa ole edellisen luvan voimassaolon aikana aloitettu.

Nykytilanne alueella

Suunniteltu ottoalue on talousmetsää ja rajautuu pohjois-itäpuolelta olemassa oleviin ottoalueisiin.

Ottamisalue sijaitsee yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeällä Kantinkankaan pohjavesialueella (1E-luokka). Lakeuden vedenottamo sijaitsee alueen pohjoispuolella noin 750 m etäisyydellä. Partakylän vesiosuuskunnan ottamo sijaitsee noin 800 m etäisyydellä alueen kaakkoispuolella. Alueen kaakkois- ja länsipuolella noin 1,5 km etäisyydellä sijaitsee kolme vedenottamo. Kantinkaan pohjavesialueen reunoilla on lisäksi useita yksityisiä kaivoja.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Ottamisalue sijaitsee Kantin kylässä n. 7 kilometrin etäisyydellä Karvian keskustasta. Ottamissuunnitelma käsittää Pihlajaniemi RN:o 21:1 ja Torrikonneva RN:o 21:4 tilojen osa-alueet.

Ottamisalueen pinta-ala on n. 2,9 ha, josta varsinaisen kaivun alueen pinta-ala on n. 1,3 ha. Hakemuksen mukainen kokonaismäärä on 45 000 k-m³ ja ottamisajaksi esitetään 10 vuotta. Vuotuinen ottomäärä kysynnästä riippuen 5 000...10 000 k-m³.

Alueelta hyödynnettävä kiviaines on hiekkaa ja soraa, jota käytetään eri lajikkeiksi seulottuna erilaisiin maan-, tien- ja talonrakennuksen tarpeisiin lähinnä Satakunnan alueella.

Alue on talousmetsää, Pohjankankaan harjualueita ja se rajoittuu länsiosaltaan historialliseen tiehen (Kyrönkankaantie) sekä Itä- ja pohjoisosaltaan alueisiin joilla on voimassa maa-aineksen ottamislupa.

Lähin asuinkiinteistö, hakijan omistama Pihlajaniemen talouskeskus sijaitsee ottamisalueelta n. 300 m etäisyydellä. Kiinteistöllä on pieni kalan kasvatusallas ja oma pohjavesikaivo. Muita vedenottamoita ei lähietäisyydellä ole.

Alueelta kaakkoon n. 500 m etäisyydellä on maakuntakaavassa osoitettu luonnonsuojelualue (LS). Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole todettu olevan sellaisia erityisiä luontoarvoja, jotka voisivat ottamistoimenpiteistä vaarantua.

Läheisen Kyrönkankaantien läheisyyden johdosta hakija on hankkinut Satakunnan museon ennakkolausunnon, joka on hakemuksen liitteessä.

Ottamissuunnitelman kartat 1:2 000 ja leikkauspiirustukset 1:500 / 1:500 on laadittu maastomittauksiin perustuen ja ne on täydennetty kevään 2023 tilanteen mukaisiksi. Ottamissuunnitelman korkeusjärjestelmä on N2000.

Ottamistoimenpiteet

Kaivun alue merkitään maastoon.

Kaivun alueen puusto poistetaan ja kannot ja hakkuutähteet hyödynnetään energiahakkeeksi. Pintamaat läjitetään osittain alueen länsirajalle ja käytetään osittain naapurisopimukseen perustuen viereisten ottoalueiden maisemointiin.

Ottaminen toteutetaan yhtenä kerroksena suunniteltuun pohjatasoon n. +146,5 m ... 144,5 m saakka. Ottaminen sovitetaan viereisten soranottoalueiden kanssa yhteneväiseksi. Ottaminen toteutetaan naapurisopimusten mukaisesti naapuritilojen rajoihin saakka.

Kyrönkankaantien puoleinen luiska muotoillaan mahdollisimman luonnonmukaiseksi ja tien reunaan jätetään 20 ... 50 metrin levyinen luonnontilaisena säilytettävä alue.

Pohjaveden pinnan korkeutta tarkkaillaan säännöllisin väliajoin koko ottamistoiminnan ajan läheisistä pohjavesiputkista, eikä ottamistoimenpiteitä uloteta 4 metriä lähemmäs ylintä havaittua pohjaveden pintaa.

Alueella ei suoriteta kiviaineksen murskausta.

Ottamisen mataluudesta johtuen erityisiä turvatoimenpiteitä ottorintauksien suhteen ei tarvita. Liikenne alueelle tapahtuu olemassa olevia teitä pitkin, joten myöskään liikenteen järjestämiseksi ei tarvita erityisiä toimenpiteitä.

Pohjavesitiedot

Ottamisalueen itäpuoleiselle ottoalueelle on asennettu pohjaveden tarkkailuputki, (suunnitelmakartalla PVP23). Pohjaveden pinta oli putkessa kesäkuussa 2022 tasolla +140,80 m ja kesäkuussa 2023 +140,25 m. Ottamisalueen ympäristöstä on pohjaveden pinnan korkeuden seurantatietoja 1980 luvulta saakka. Pohjaveden pinta on ollut seuranta-aikana tasolla +139,5m ... + 143,0 m. (N2000). Pohjaveden pinnan korkeusvaihtelu on ollut alueella vähäistä, n. 50 cm luokkaa.

Pohjaveden virtaussuunta alueella on luoteesta kaakkoon. Aleen aikaisemmat pohjavedenpinnan korkeustiedot on esitetty hakemuksen liitteessä.

Ottamissuunnitelmassa esitetty ottamisen pohjataso on määritelty perustuen näihin pohjaveden pinnan korkeustietoihin sekä viereisten alueiden ottotason.

Jälkihoitosuunnitelma

Ottamisalueen pohja tasataan ja ottotaso sovitetaan viereisten ottoalueiden kanssa yhteneväiseksi. Museotie puoleinen luiska muotoillaan mahdollisimman luonnonmukaiseksi käyttäen luiskakaltevuudessa vaihtelua 1:2 - 1:4. Luiska ylä- ja alareuna muotoillaan mahdollisimman luonnonmukaiseksi. Luiskausta suoritetaan sitä mukaa kuin ottaminen alueella etenee.

Läjitetyt pintamaat levitetään ottoalueen pohjalle ja luiskiin kasvualustaksi. Mahdolliset hyödyntämiskelvottomat siiltialueet ja muut ylijäämämassa-alueet muotoillaan mahdollisimman luonnonmukaisiksi.

Alueelle kylvetään nurmiheinää. Niiltä osin kuin luontaista metsittymistä ei ottamisaikana ole alkanut tapahtua, istutetaan alueelle luonteenomaisia puulajeja (mänty, koivu). Alue palautuu metsätalouskäyttöön sitä mukaan kuin ottamistoimenpiteet alueella etenee.

Maisemointia suoritetaan sitä mukaa kun ottaminen alueella etenee, joten siitä ei aiheudu erityisiä kustannuksia. Maisemointi- ja metsittämiskustannusten voidaan arvioida olevan n. 1 500 €/ha.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemukseen liitetyn 30.6.2023 päivätyn kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy pintamaita 2 500 k-m³, jotka käytetään maisemointiin sekä kantoja ja hakkuutähteitä, jotka hyödynnetään energiahakkeeksi.

Arvio ottamisen vaikutuksista

Ottamisalue sijaitsee yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, jota koskee vesilain tarkoittamat pohjaveden muuttamis ja pilaamiskielto.

Alueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita, eikä mitään muitakaan sellaisia aineita, joista voisi olla vaaraa pohjavesille. Alueella ei huolleta eikä tankata ajoneuvoja.

Alueelle sijoitettavan välppäyslaitteiston sekä kuormauskaluston säilytyspaikkojen alustat tiivistetään asianmukaisesti niin, että mahdollisen vahingon sattuessa pohjavesiin ei pääse suotumaan mitään haitallisia aineita. Pohjavettä suojaavan kerroksen paksuus pidetään vähintään 4 metrinä.

Alueella mahdollisesti muodostuvat jätteet toimitetaan pois alueelta asianmukaiseen jätehuoltoon.

Alueelta ei muodostu hakkuutähteitä ja pintamaita lukuun ottamatta muuta kaivannaisjätettä.

Reunaluiskien muotoilu, pintamaiden levittäminen kasvualustaksi sekä alueen nurmetus ja metsittäminen edesauttavat pohjaveden suojelutavoitteita alueella. Ottamisen vaikutus luontoon jää mahdollisimman vähäiseksi.

Maisemaan kohdistuva muutos on paikallista. Hankkeesta ei aiheudu luonnonsuojelulaissa tai maa-aineslain 3 §:ssä tai tarkoitettuja seuraamuksia.

Asian käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kankaanpään kaupungin sekä Karvian kunnan ilmoitustaululla 6.9 – 13.10.2023 välisenä aikana. Hakija on suorittanut naapurikuulemiset (hakemuksen liitteenä). Yksi naapuri kuulemin on lähetetty viranomaisen toimesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuu alueelta sekä Satakuntaliitolta. Satakunnan museo on antanut hakijalle ennakkolausunnon hakemuksen johdosta ja tästä syystä lausuntoa ei katsottu tarpeelliseksi pyytää uudelleen.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo 13.10.2023 päivätyssä lausunnossaan, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelun kannalta.

Lupaharkinnassa tulee kuitenkin varmistaa, että hakemuksen mukainen toiminta tosiasiallisesti mahtuu ottamisalueelle. Ottamissuunta on merkitty kiinteistöjen 230-401-21-10 ja 230-401-31-9 suunnasta kohti museotietä, mutta tällöin ottamistoiminnalle on käytettävissä hyvin rajallinen tila. Hakemuksen mukaan alueelle sijoitetaan välppäyslaitteisto sekä kuormauskalustoa, mutta niiden sijaintia ei ole esitetty. Hakemuksesta ei myöskään selviä, mihin otettava maa-aines kasataan vai kuljetetaanko se välittömästi pois alueelta. Hakemusta tulee tältä osin tarkentaa.

Ottamisalue voidaan yhdistää viereisiin soranottoalueisiin, mikäli naapurituloilla on samaan aikaan voimassa olevat, yhdistämisen huomioivat maa-ainesluvut ja asiasta on sovittu ottajien kesken.

Lisäksi ottamistoiminnan yhteydessä tulisi ottaa huomioon ainakin seuraavaa:

- Pohjavettä on tarkkailtava säännöllisesti ottamisalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta havaintoputkesta. Lupapäätöksessä on annettava määräykset tarkkailusta. Pohjavesitarkkailua voidaan tehdä yhdessä naapuritilojen soranottoalueiden kanssa. Pohjaveden pinnan taso on mitattava kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat.
- Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa.
- Seurantaraportti vesientarkkailutuloksista on toimitettava kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) vuosittain sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.
- Mahdollisia orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia ei saa puhkaista. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten.
- Toiminnan yhteydessä on varmistuttava siitä, ettei edes vahinkotilanteessa maaperään tai pohjaveteen pääse haitallisia aineita. Ottamisalueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai säilyttää koneita tai laitteita ilman asianmukaisia suojausrakenteita. Mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi viranomaisille.
- Koko ottamisalueen tulee olla maisemoitu lupakauden aikana. Pintamaiden pitkäaikainen varastointi heikentää niiden käyttökelpoisuutta maisemointiin. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia.

Satakuntaliitto kiinnittää huomiotaan 19.10.2023 päivityssä kannanotossaan lausuntopyynnön liitteenä oleviin epätarkkoihin suunnitelma-asiakirjoihin. Satakuntaliitto on antanut maa-ainesten ottamislupaa koskevan lausunnon Pihlajaniemi 230-401-21-1 ja Torrikonneva 230-401-21-4-nimisillä kiinteistöillä olevaa hakemusta koskien vuonna 2013.

Edellä mainitussa lausunnossa on suositeltu jätettäväksi 50 metrin etäisyys Kyrönkankaan tiehen tien keskilinjasta mitattuna. Lisäksi lausunnossa on edellytetty alueen maisemointia maa-aineslupan voimassaoloaikana. Hakemusasiakirjojen perusteella on vaikea ottaa kantaa siihen, miten hakemuksen mukainen ottamistoiminta poikkeaa Satakuntaliiton vuonna

2013 antaman lausunnon mukaisesta maa-aineisten ottoalueesta ja onko alueella tehty kiinteistöjärjestelyitä.

Paikkatietoikkunassa olevan kartta-aineiston (paikkatietoikkuna.fi) mukaan nyt lausunnolla olevan hakemuksen mukaiselta alueelta ei ole otettu maa-aineksia. Hakemusta koskevan alkutilannetta koskevan suunnitelmakartan ja poikkileikkausten mukaan ottamistoimintaa suunnitellaan laajennettavaksi edellä mainitulle suojavyöhykkeelle. Alkutilannetta kuvaavan kartan mukaan kiinteistöllä 21:10 ja 21:9 on voimassa oleva ottamislupa. Hakemusasiakirjassa olevan aineiston mukaan kyseisen alueen ottamistoiminta ulottuu aivan nyt lausunnolla olevan alueen rajaan ja alueella ei ole toteutettu maisemointia.

Lausunnolla olevan hakemuksen mukaan Satakunnan Museo on antanut ennakkolausunnon hakemuksen mukaisesta ottamistoiminnasta. Ennakkolausuntoa ei ole toimitettu lausuntopyyntöön liitteenä Satakuntaliittoon, mutta lausuntoa on referoitu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa 13.10.2023.

Hakemuksen mukaisten poikkileikkauspiirrosten mukaan Kyrönkankaan tiehen jää vain 20 metrin suojavyöhyke. Satakuntaliitto pitää tärkeänä, että Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettuun Kyrönkankaan tiehen jätetään riittävä, noin 50 metrin suuruinen suojavyöhyke ja ottamissuunnitelmaa tulee tarkistaa näiltä osin. Kyrönkankaan tie on Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (MV 2019) osoitettu valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä. Suunnittelumääräyksen mukaan kaikista niistä tien linjaukseen tai muuhun muuttamiseen liittyvistä suunnitelmista tai toimenpiteistä, tulee varata museoviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen.

Ympäristöministeriön julkaiseman maa-ainesten ottamista käsittelevän oppaan (2023:30) mukaan arkeologisten, kulttuurihistoriallisten ja -maisemallisten arvojen turvaamiseksi kulttuurihistoriallisesti arvokkaan museotien keskilinjasta on yleensä edellytetty 50 m suojaetäisyyttä ottamisalueesta (s. 85).

Hakemuksen mukainen alue on Satakuntaliiton käsityksen mukaan säilynyt ottamistoiminnan ulkopuolella ja uutta ottamistoimintaa ei tule laajentaa kyseiselle vyöhykkeelle. Lisäksi Satakuntaliitto toteaa, että museoviranomaiselta tulee pyytää lausunto vireillä olevasta maa-ainestenottolupahakemuksesta Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 edellyttämällä tavalla.

Satakunnan Museo esittää ennakkolausunnossa 29.3.2023 kannanottonaan että nk. Kiviharjun soranottoalueella on harjoitettu maa-ainesten ottotoimintaa jo yli 20 vuoden ajan. Laajoja ottoalueita on Kyrönkankaantien kummallakin puolella. Paikoin maa-ainesten otto on ulottunut aivan tien reunaan asti ja tehokas maankäyttö ja tienparannustoimet ovat hävittäneet tien historiallista luonnetta erityisesti Kuoppalantien ja kansallispuiston rajan välisellä alueella. Historiallisen tien linjaus on edelleen kuitenkin säilynyt.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 näille arvoalueille liittyy suunnittelumääräys, jossa kohteen arvojen säilymisen lisäksi tulee kiinnittää huomiota myös välittömään lähiympäristöön. Koska hankealueen läheisyydessä on jo toteutettu mittavaa maa-ainesten ottoa ja ympäristö on ratkaisevasti muuttunut, Satakunnan Museo näkee maa-ainesten oton tiloilla 230-401-21-1 Torikonneva ja 230-401-21-4 Pihlajaniemi mahdolliseksi. Hankkeen maisemallisten vaikutusten minimoimiseksi

museo katsoo, että em. tilojen kohdalla tien ja ottamisalueen välillä tulisi kuitenkin olla vähintään 20 metriä. Kuoppalantiestä etelään Kyrönkankaantien lähiympäristö on säilynyt paremmin ja täällä mahdollisissa tulevilla maankäyttöhankkeissa suojavyöhykkeen leveys tulee edelleen olla 50 metriä.

Hakijan vastine

Hakija antoi 2.11.2023 päivätyn vastineen lausuntojen johdosta. ELY – keskuksen kannanoton johdosta todetaan seuraavaa:

1. Ottamistoiminnan toteuttamisesta on sovittu naapuritilojen 230-401-21-9 ja 230-401-21-10 omistajan Maansiirto Ylimäki Oy:n kanssa.
2. Välppäyslaitteisto ja kuormauskalusto on siirrettäviä. Niiden sijainti vaihtelee alueella ottamisen etenemisen mukaan.
3. Eri kiviaineslajikkeiden tilapäisvarastoinnista on sovittu kohdan 1 mukaisesti.
4. Ottamisessa noudatetaan annettavia lupamääräyksiä.

Satakuntaliiton kannanoton johdosta todetaan seuraavaa:

1. Alueella on suoritettu lohkominen (tilat 230-401-21-9 ja 230-401-21-10)
2. Siinä vaiheessa, kun Lakeuden Vesi Oy:lle annettiin lupa kaivaa runkovesijohtolinja Kyrönkankaan tien reunaan, tien museaalinen arvo totaalisesti menetettiin välillä Skanssintie - Kauhanevan luonnonsuojelualueen raja. Lakeuden Vesi Oy rakensi samalla tien reunaan myös panssariverkkoaitauksia ja peltisiä sähkö- ja pumppuasemakoppeja ja muita ”muovipömpeleitä”. Tie on myös ojitettu Skanssintieltä Kaappolantielle saakka ja tie levennetty ollen sen ajoradan leveys nykyisin n. 6 -7 metriä. Museovirasto (Satakunnan museo) on todennäköisesti perustanut antamansa lausunnon näihin tosiasioihin.
3. Satakuntaliiton kannanotossa mainittu 50 metrin suojavyöhyke ei ole kaavamääräys. Hakemuksen mukainen 20 – 50 metrin suojavyöhyke perustuu nimenomaan museoviranomaisen lausuntoon, joka on hankittu maakuntakaavassa edellytetyllä tavalla.
4. Ottamisessa noudatetaan annettavia lupamääräyksiä.

Valmistelijan esitys

Kankaanpään ympäristö- ja terveyslautakunta päättää myöntää haetun luvan Esa Luotoselle maa-ainesten ottamiseksi tiloilla Pihlajaniemi 230-401-21-1 ja Torrikonneva 230-401-21-4 Karvian kunnan Kanttin kylässä. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Maa-ainestiluvan voimassaoloaika ja laajuus

1. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti 45 000 k-m³ kokonaismäärälle ja ottamisalueen pinta-alan ollessa 2,9 ha. Alin sallittu ottotaso on +145 m. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät siten, että ylimmän pohjavedenpinnan ja ottamistason väliin on jätettävä vähintään neljän (4) metrin koskematon suojaerros.

Ottamisalueen rajaus

2. Luvanhaltijan on merkittävä ottamisalueen rajat riittävän selvästi maastoon, siten että merkit pysyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan ja ovat havaittavissa myös talviaikoina. Kyrönkankaantiehen tulee jättää vähintään 20 metrin suojaetäisyys.

3. Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan.

Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.

4. Ennen ottotoiminnan aloittamista on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloituskatselmus, jossa lupamääräykset 1, 2 ja 3 todetaan asianmukaisesti järjestetyksi.

Pohjaveden suojele

5. Pohjaveden pinnantasoa tulee mitata neljä kertaa vuodessa (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) ottoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevasta pohjavesiputkesta. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät.

6. Pohjaveden laatua tulee seurata vuosittain. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliyhdisteet sekä koliformiset- ja E.coli- bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa.

7. Ottamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maa- tai kallioperään tai pohjaveteen pääse öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita. Öljyjä ja polttoaineita ei saa varastoida alueella. Työkoneissa tulee olla ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto.

8. Mahdollisia orsivettä pidättäviä tiiviitä kerroksia ei saa puhkaista. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan lupa- ja valvontaviranomaiseen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukseen toimintaohjeita varten.

Jälkihoitotoimet

9. Alueen jälkihoito ja maisemointityöt tulee toteuttaa hakemuksen mukaisesti. Lopulliset maisemointityöt tulee olla suoritettuna välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana. Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 – 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 -20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatunut turve). Luiskiin ja pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia. Siemennyksestä ja puuston istutuksesta voidaan luopua ainoastaan niiltä osin kuin alue on metsittynyt luontaisesti maa-ainesluvan voimassaolon aikana.

Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Raportointi

10. Pohjaveden korkeus ja laatu raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvara vastuualueelle sekä sähköisesti ympäristöhallinnon VYH-tiedonsiirtomuodossa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pohjavesitietojärjestelmään. Korkeustiedot ilmoitetaan valtakunnallisessa N2000 korkeusjärjestelmässä.

11. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrä ja laatua koskeva ilmoitus. Ilmoitus voidaan tehdä

joko sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan tai kirjallisella ilmoituksella lupaviranomaiselle.

Päätöksen perustelu

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Vastaus annettuihin lausuntoihin

Lausunnoissa esitetyt seikat on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Määräysten perustelu

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaiselle ajalle sekä kokonaisottomäärälle ja ottoalalle. Alin ottotaso on määritetty nykyisten pohjavesikorkeuksien perusteella. Veden hankintaa varten tärkeillä pohjavesialueilla vaadittu suojakerros on vähintään neljä metriä, mitä tässäkin tapauksessa on sovellettu. (lupamääräys 1)

Alueen merkitsemisestä on annettu ottamissuunnitelmaa täydentäviä määräyksiä. Riittävät alueen rajojen merkinnät sekä ottotason selkeä merkintä ovat tarpeen, jotta toimintaa voidaan valvoa maa-aineslain ja maa-ainesasetuksen edellyttämällä tavalla. (lupamääräykset 2-3)

Alkutarkastuksella tarkistetaan, että lupamääräysten edellyttämät ennen toiminnan aloittamisista vaadittavat toimet on tehty. (lupamääräys 4)

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnantason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Pohjaveden pinnantaso tulee seurata neljä kertaa vuodessa, sillä pohjaveden pinnantaso saattaa vaihdella voimakkaasti vuoden aikana. (lupamääräys 5)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumisriskiä aiheuttavat etenkin maa-ainesten ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi ja käsittely. Määräyksillä varmistetaan, etteivät polttoaineet

aiheuta maaperän tai pinta- ja pohjavesien likaantumista. (lupamääräykset 6- 8)

Ottamissuunnitelmassa esitettyjä jälkihoitotoimenpiteitä on täydennetty. Alueen jälkihoitoa koskevan määräyksen tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan ja edistää jälkikäytön turvallisuutta. (lupamääräys 9)

Määräykset selventävät maa-ainestenoton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainestenottajan velvollisuuksia. (lupamääräys 10-11)

Ottamistoiminnan aloittaminen

Maa-aineslain 21 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Maksut ja vakuudet

Tarkastus- ja valvontamaksu

Lupahakemuksen tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 675 € (suunnitelmaa kohden 200 €, lisäksi otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan 0,01 €/m³). Maa-ainesluvan valmisteluun liittyen lupaviranomaisen toimesta on kuultu yhtä naapurikiinteistöä, joten naapureiden kuulemisesta syntyvät kustannukset ovat 25 € (naapurien tai asianosaisten kuuleminen on taksan mukaisesti 25 €/kuultava).

Ottamistoiminnan valvonnasta luvan haltijan on suoritettava vuosittain luvan voimassaoloaikana jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Vuosittainen valvontamaksu on 206 € (vuotuisen maa-ainesten määrän mukaan 0,02 €/m³ ja pinta-alan mukaan 40 €/ha).

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä hakijan on asetettava 10 150 € suuruinen hyväksyttävä vakuus Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunnalle. Vakuus on asetettu Kankaanpään kaupungin maa-ainestaksan mukaisesti. Hakija vastaa siitä, että em. vakuus on voimassa niin kauan, kunnes lupamääräysten ja jälkihoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet on loppuun saatettu. (MAL 12 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3 – 7, 10 – 16, 19 -20, 21, 23, 23 a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 – 4, 6 - 9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1 – 4 §
Kankaanpään kaupunki, Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja valvonnasta suoritettavat maksut, 30.5.2023 § 19

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös
Jäljennös päätöksestä

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa

Esa Luotonen
Varsinais-Suomen elinkeino-,
ympäristö- ja liikennekeskus
Karvian kunta
Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille
on ilmoitettu hakemuksen vireille
tulosta.
Kankaanpään kaupungin ympäristö-
ja terveyslautakunta tiedottaa
päätöksen antamisesta julkaisemalla
kuulutuksen ja päätöksen Karvian
kunnan ja Kankaanpään kaupungin
verkkosivuilla www.kankaanpaa.fi

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeus tähän päätökseen on:

- Asianosaisella
- kunnan jäsenellä
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Esittelijä	Terveysvalvonnan johtaja Laura Juhantalo
Päätösehdotus	Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta myöntää Esa Luotoselle maa-ainoslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen tiloille Pihlajaniemi 230-401-21-1 ja Torrikonneva 230-401-21-4 Karvian Kanttin kylässä valmistelijan esityksen mukaisesti.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Lisätietoja antaa	Ympäristötarkastaja Jaana Jyräkoski puh. 044 577 3334, etunimi.sukunimi@kankaanpaa.fi

---